

31.5.2023

TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024 – 2027

Kuntatalouden tilanne

Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden aloituksen myötä kuntien kunnallisveroprosentista on leikattu 12,64 prosenttia sekä osa valtionosuuksista. Näillä rahoitetaan hyvinvointialueiden toimintaa. Vuonna 2023 kuntien verotulot ovat vielä vahvoja, kun kunnille tilitetään edellisten vuosien ns. verohäntiä. Vähitellen verotulot tasaantuvat. Valtionosuustulot kääntyvät laskuun väestön ikääntyessä ja lasten määrän kääntyessä laskuun.

TE-palvelujen siirtoa kuntiin valmistellaan. Järjestämisvastuun on suunniteltu alkavan 1.1.2025.

Savonlinnan kaupungin talous

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseessa on noin 28,7 miljoonan euron suuruinen taseylijäämä. Sote-kustannuksien korkeasta toteutuneesta tasosta vuosina 2021 ja 2022 tulee muodostumaan kaupungille pysyvä leikkaus valtionosuuksiin. Leikkauksen lopullinen suuruus selviää vuoden 2023 lopulla, kun kuntien tilinpäätöstiedot on toimitettu VM:lle ja on tehty uusi laskenta. Vuoden 2023 vos-leikkaus pohjautuu arvioon ja laskelman valmistuttua oikea osuus tullaan oikaisemaan vuosina 2024 ja 2025. Verotulot ovat kehittyneet verohäntien takia positiivisesti.

Vuodelle 2024 toimintakuluihin kohdistuu edelleen paineita kohonneiden kustannusten kautta: ruoka, polttoaineet, energia. Palkkaratkaisujen myötä palkkakulujen kasvu on vuonna 2024 noin 4 prosenttiyksikköä. Korkotason ennakoitaan pysyvän samalla tasolla myös taloussuunnitelmavuosina.

Savonlinnan kaupungin talousraami 2024–2027; S i s ä l t ö k u v a u s

Tulevan taloussuunnitelmakauden laadintaraami pohjautuu:

- 1) Arvioon kuntatalouden kehityksestä ajalla 2024–2027:
 - toimintatuottojen arvioidaan laskevan
 - Savonlinnan veden taksoissa on huomioitu vuoden 2023 kattamatta jääneet hinnannostot v.2024
 - palkkakulujen kasvu vuonna 2024 on 4 prosenttia korkoa korolle laskettuna, perustuen uusiin virka- ja työehtosopimuksiin.
 - verotulo- ja valtionosuustuloarviot pohjautuvat VM:n ja Kuntaliiton veroennustekehikoihin sekä FCG Oy:n päivitettyyn painelaskelmaan.
 - Kunnallisveroprosenttiin on arvioitu 0,46 prosenttiyksikön lasku v.2024 alkaen; tuloveroprosentti 8,9.
- 2) Konserni: konserniriskeihin ei ole tehty varauksia.
- 3) Rahoitus: korkotason ennakoitaan säilyvän n. 4%:n tasossa, vaikka inflaation arvioidaan vähitellen tasaantuvan.
- 4) Vuosikate ei riitä kattamaan vuosipoistoja taloussuunnitelmakauden vuosina.

31.5.2023

Investoinnit: investointien lisäyksiin on suhtauduttava kriittisesti huomioiden vuosikatteen taso ja kohoavat rahoituskustannukset. Tavoitteena on, että konsernitasolla laskettu asukaskohtainen velkamäärä ei ylitä konsernien keskimääräistä velkamäärää. Kaupungin tämänhetkinen konsernivelka on alle valtakunnan keskimääräisen velkamäärän.

- 5) Tilikauden yli/alijäämä: taloussuunnitelmaraami on laadittu siten, että taseeseen kertynyttä ylijäämää käytetään kattamaan menoja talousarviovuonna 2024, mutta ei enää taloussuunnitelmavuosina. Kehyskauden lopussa kertynyttä ylijäämää arvioidaan olevan jäljellä noin 27,8 miljoonaa euroa.

Talouden kehitysnäkymät

Taloudellisen tasapainon saavuttaminen ja ylläpito edellyttävät toiminnan ja kustannusten sopeuttamista sekä vähenevään lasten että kuntalaisten määrään. Tulopohjan ja valtionosuustulotason epävarmuus edellyttävät hyvissä ajoin aloitettuja sopeuttamistoimia palveluverkkoon. TE2024-muutoksen vaikutuksia taloussuunnitelmakauden talouteen on vielä aikaista arvioida muutoksen ollessa vasta valmistelussa.

Savonlinnassa 31.5.2023

31.5.2023

LAADINTAOHJE

1. Talousarvion ja -suunnitelman perusta

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat Savonlinnan kaupungin strategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talouden osalta tavoitteena on se, että edellytykset kaupungin palvelutehtävien hoitamiseen turvataan ja talous saadaan pidettyä tasapainossa.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kaupungin taseeseen kertynyt tasealijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Erillistä tasapainotusohjelmaa ei laadita taloussuunnitelmaan, vaan tarvittavat tasapainotustoimet sisällytetään taloussuunnitelmaan asianomaisille tulosalueille ja niistä tehdään erittely tulosalueen tavoitekortille.

2. Talousarvion laadintaperusteet ja raami

Vuoden 2024 talousarviossa toimintakateraami on lautakunta-/toimialakohtainen. Toimiala käyttää omaa harkintaansa siitä, miten toimialakohtainen raami jakautuu tulosalueiden kesken. Raamin laskentaperusteet ja sisältö on tuotu esille kohdassa; S i s ä l t ö k u v a u s.

Erikseen määritellyt konsernin tyttävät laativat tavoitekortin taloussuunnitelmakaudelle 2024 – 2027, asunto-osakeyhtiöiden ei tarvitse laatia tavoitekorttia.

Talousarvioehdotus on sovittava annettuun raamiin.

Toimintojen ja palveluiden tuottamistapojen vaihtoehdot pitää tarkastella ja vaihtoehtoiset ja edullisimmat tuotantotavat on tutkittava sekä niihin siirtymisestä tehtävä selkeä suunnitelma. Suunnitelma on esitettävä yhdessä talousarvion kanssa. Talousarvioehdotuksessa on **tuotava esille uudet kohteet, joihin talousarviossa ei aiemmin ole osoitettu määrärahaa sekä voimassa oleviin sopimuksiin perustuvat olennaiset hintojen korotukset**. *Liitteenä nro 1; TA2024, TS2025 – TS2027 laadintakehys toimialoittain sekä liitteenä nro 2 taloussuunnitelmakauden tuloslaskelma-arvio.*

Kustannusnousut mitoitetaan tulosalueen raamiin sopiviksi. On huomioitava, että toimintatuottoja eli **maksutaksoja** tulee nostaa vastaten kustannustason nousua siten, että kustannusten nousu katetaan.

31.5.2023

3. Investoinnit

Investoinniksi lasketaan yli 10 000 euron (ALV 0 %) uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Hallintokuntien on tehtävä ehdotuksensa investointiohjelmaan siten, että hankkeelle esitetään seuraavat tekijät:

- kustannusarvio ja sen jakautuminen eri vuosille
- hankkeeseen saatavat rahoitusosuudet
- nettorahoitus
- hankkeen vaikutus käyttötalouteen ja suunnitelman mukaiset poistot

Hankkeet on asetettava tulosalueella tärkeysjärjestykseen eli ns. koreihin. Investoinnit mitoitetaan siten, että välttämättömät investoinnit kyetään toteuttamaan.

4. Leasing-hankinnat

Leasing-rahoituksella voidaan hankkia irtainta kalustoa (esim. kulkuvälineet) sekä katuvalaistusta. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut näiden leasinglimiittien sisällöt ja ehdot. Leasing-rahoituksella hankittavista suuremmista, yksittäisistä kohteista laaditaan erittely talousarvioon. IT-laitteet hankitaan kaupunginvaltuuston vahvistaman IT-leasinglimiitin puitteissa. IT-hankintoja koordinoi Tietohallinto. Leasing-vuokrat kohdistuvat käyttötalouteen.

5. Hankinnat

Hankinnat varataan talousarvioon ja -suunnitelmaan pääsääntöisesti ilman arvonlisäveroa. Myyntihintoihin sisältyvää arvonlisäveroa ei esitetä tuloarviossa. Hankintojen hoitamiseksi tehokkaasti tulosalueiden edellytetään toimivan hyvissä ajoin ja yhteistyössä hankintatoimen kanssa.

6. Henkilöstö

Hallintokuntien pitää liittää talousarvioehdotukseen henkilöstösuunnitelma vuosille 2024-2027. Henkilöstösuunnitelmaan kirjataan henkilöstön määrällisen tarpeen lisäksi laadullinen tarve: tulevana vuosina toimialalla tarvittava osaaminen sekä osaamisen siirtämisen suunnitelma henkilöstön eläköityessä. Henkilöstöpalvelut toimittaa hallintokunnille henkilöstösuunnitelman laadintataulukon lähtötietoineen ja koordinoi suunnitelman tekemistä.

31.5.2023

Palkoissa käytetään **+4,0 %** korotustasoa vuoden 2023 kesäkuun tasosta laskettuna, pl. maksettu kertakorvaus. Henkilösivukulut lasketaan 20 % palkoista, Palkkamäärärahoja ei varata sellaisille tyhjiille vakansseille, joille ei ole täyttölupaa. Mahdollisten kesätyöntekijöiden ja tiedossa olevien sijaisten palkkakulut huomioidaan talousarviossa. Sijaismäärärahoja tulee tarkastella kriittisesti.

7. Toiminnalliset tavoitteet

Myös toiminnalliset tavoitteet johdetaan kaupunginvaltuuston vahvistamasta strategiasta. Tavoitteiden laadinnassa korostetaan mitattavuutta sekä toimintasuunnitelmaa, jolla kuvataan tavoitteen saavuttamista talousarviovuonna. Tavoitteet/toimenpidesuunnitelmat laaditaan erillisen ohjeistuksen mukaisesti Targetorissa.

8. Talousarvion ns. sisäiset erät

Sisäiset ja ulkoiset menot eritellään talousarviossa eli jokaiselle sisäiselle menolle tai tulolle on oltava oma sisäinen vastineensa (sis.menot+sis.tulot=nolla).

Sisäisille erille on määritelty omat aikataulunsa. Aineistojen toimitus aikavälillä 31.8. - 29.9. Katsothan tarkemmin oman aikataulusi erillisestä aikataulusta. Aikataulujen noudattaminen on tärkeää, jotta pysymme talousarvion valmistelussa kokonaisuikataulussa. Pääkirjanpitäjä Tarja Miettinen koordinoi sisäisten erien laskentaa talouspalvelun muun henkilöstön kanssa. Yksityiskohtainen laadinta-aikataulu on *liitteenä 3*.

9. Asukasennuste 2023 – 2027

Asukasennuste:	
2023	31 123
2024	30 654
2025	30 207
2026	29 775
2027	29 358

31.5.2023

Liite 1 - KAUPUNKITASON RAAMI 2024-2027

Kaupunkitason raami 2024 - 2027						Vero -0,5%	Sote-alueiden aloitus v.2023	TE2024- uudistus		
				22,5%	22,0%	9,36%	8,9%	-->		
TULOSLASKELMA	TP 2012	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023+TA- muutokset	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
****	yhdistelty			32547	32085	31123	30654	30 207	29 775	29 358
TOIMINTATUOTOT	55 743 360	47 719 771	47 684 038	50 886 030	48 173 051	47 922 967	48 079 886	47 997 000	46 947 000	47 027 000
M %		-20,0 %	-0,1 %	6,7 %	-5,3 %	-0,5 %	0,3 %	-0,2 %	-2,2 %	0,2 %
TOIMINTAKULUT	-250 175 609	-258 339 692	-255 639 156	-269 431 210	-278 276 591	-124 388 423	-124 599 926	-121 645 000	-121 445 000	-119 807 000
omat kulut					-121 626 955		-124 599 926			
sote-kulut					-156 649 637					
M %		-0,5 %	-1,0 %	5,4 %	3,3 %	2,3 %	0,2 %	-2,4 %	-0,2 %	-1,3 %
TOIMINTAKATE	-194 432 249	-210 619 921	-207 955 118	-218 545 180	-230 103 540	-76 465 456	-76 520 040	-73 648 000	-74 498 000	-72 780 000
M %		6,0 %	-1,3 %	5,1 %	5,3 %	-66,8 %	0,1 %	-3,8 %	1,2 %	-2,3 %
Verorahoitus yht.						88 000 000	85 348 000	87 448 000	88 448 000	87 080 000
Verotulot	117 712 644	131 651 701	139 277 812	145 110 427	146 834 514	80 500 000	79 848 000	81 148 000	82 648 000	81 680 000
M %		1,4 %	5,8 %	4,2 %	1,2 %	-45,2 %	-0,8 %	1,6 %	1,8 %	-1,2 %
Valtionosuudet yht.	77 432 566	84 291 495	100 632 617	92 415 133	98 090 656	7 500 000	5 500 000	6 300 000	5 800 000	5 400 000
peruspalv.vos yht.sis.sote				76 637 089	79 516 258	5 881 433	617 000	1 300 000	800 000	400 000
veromenetysten korv+OKM				15 938 347	18 574 398	4 763 892	4 883 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
M %		5,7 %	19,4 %	-8,2 %	6,1 %	-92,4 %	-26,7 %	14,5 %	-7,9 %	-6,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	416 693	626 273	803 763	1 057 737	888 372	-1 300 000	-1 450 000	-1 600 000	-1 750 000	-2 000 000
Korkotuotot	166 511									
Muut rahoitustuotot	3 339 530									
Korkokulut	-1 905 341									
Muut rahoituskulut	-1 184 006									
VUOSIKATE	1 129 654	5 949 548	32 759 074	20 038 117	15 710 002	10 234 544	7 377 960	12 200 000	12 200 000	12 300 000
Poistot ja arvonalentumiset	-7 545 997	-9 626 163	-10 665 030	-9 205 244	-10 953 296	-11 843 500	-12 000 000	-12 200 000	-12 200 000	-12 300 000
Satunnaiset erät	-1 616 370			-242 301	854 074					
TILIKAUDEN TULOS	-8 032 713	-3 676 615	22 094 044	10 590 572	5 610 780	-1 608 956	-4 622 040	0	0	0
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	23 460	-2 376 292	25 680	25 680	25 680					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 009 253	-6 052 907	22 119 724	10 616 251	5 636 459	-1 608 956	-4 622 040	0	0	0
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-11 363 575	-9 713 056	12 406 668	23 022 919	28 659 378	27 050 422	27 759 708	27 759 708	27 759 708	27 759 708

pohjana TPE2023

31.5.2023

Liite 2 - TOIMIALAKOHTAISET RAAMIT VUOSILLE 2024-2027

	TA 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026	v. 2027
KESKUSHALLINTO					
Toimintatuotot					
Tarkastustoimi	0	0	0	0	0
Hallintopalvelut	1 891 484	1 911 000	1 920 000	1 900 000	1 900 000
Kehitt. ja elinkeinopalvelut	34 700	35 000	35 000	35 000	35 000
Talous- ja henkilöstöpalvelut	1 451 964	1 462 000	1 462 000	1 462 000	1 462 000
Sosiaali- ja terveystoimintat	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
YHTEENSÄ	3 578 148	3 608 000	3 617 000	3 597 000	3 597 000
Toimintakulut					
Tarkastustoimi	-99 833	-114 000	-110 752	-110 532	-108 731
Hallintopalvelut	-4 516 681	-4 593 000	-4 462 130	-4 453 272	-4 380 727
Kehitt. ja elinkeinopalvelut	-4 482 560	-4 512 000	-4 383 438	-4 374 736	-4 303 471
Talous- ja henkilöstöpalvelut	-3 413 995	-3 466 000	-3 367 242	-3 360 558	-3 305 813
Sosiaali- ja terveystoimintat	-1 271 438	-1 271 000	-1 234 785	-1 232 334	-1 212 259
YHTEENSÄ	-13 784 507	-13 956 000	-13 558 346	-13 531 432	-13 311 001
TOIMINTAKATE	-10 206 359	-10 348 000	-9 941 346	-9 934 432	-9 714 001

31.5.2023

	TA 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026	v. 2027
SIVISTYSTOIMI					
Toimintatuotot					
Hallintopalvelut	466 954	447 000	440 000	440 000	440 000
Varhaiskasvatus	986 016	786 000	730 000	700 000	680 000
Perusopetus	1 373 998	1 094 000	1 100 000	1 000 000	1 000 000
Lukiokoulutus	149 515	150 000	150 000	150 000	150 000
Muu koulutus	0	0	0	0	0
Kulttuuripalvelut	200 250	200 000	200 000	200 000	200 000
Vapaa-aikapalvelut	967 775	968 000	980 000	980 000	980 000
YHTEENSÄ	4 144 508	3 645 000	3 600 000	3 470 000	3 450 000
Toimintakulut					
Hallintopalvelut	-811 148	-832 000	-802 481	-800 483	-784 120
Varhaiskasvatus	-16 172 818	-16 515 000	-15 929 053	-15 889 394	-15 564 586
Perusopetus	-29 316 379	-30 145 000	-29 075 464	-29 003 074	-28 410 200
Lukiokoulutus	-6 780 577	-7 040 000	-6 790 223	-6 773 317	-6 634 858
Muu koulutus	-550 965	-551 000	-531 451	-530 128	-519 291
Kulttuuripalvelut	-4 136 107	-4 190 000	-4 041 340	-4 031 278	-3 948 872
Vapaa-aikapalvelut	-4 509 819	-4 565 000	-4 403 035	-4 392 073	-4 302 291
YHTEENSÄ	-62 277 813	-63 838 000	-61 573 047	-61 419 746	-60 164 218
TOIMINTAKATE	-58 133 305	-60 193 000	-57 973 047	-57 949 746	-56 714 218

31.5.2023

	TA 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026	v. 2027
TEKNINEN TOIMI					
Toimintatuotot					
Hallintopalvelut	1 455 286	1 455 286	1 440 000	1 440 000	1 440 000
Työllisyyspalvelut	1 220 000	1 220 000	1 220 000	1 220 000	1 220 000
Kunnallistekniset palvelut	1 461 122	1 461 122	1 460 000	1 460 000	1 460 000
Maankäyttöpalvelut	3 364 400	3 364 400	3 360 000	3 360 000	3 360 000
Toimitilapalvelut	23 150 951	23 150 951	23 150 000	22 250 000	22 250 000
Rakennusvalvonta	465 000	465 000	465 000	465 000	465 000
Ympäristöpalvelut	88 232	88 232	85 000	85 000	85 000
Ympäristöterveydenhuolto	1 400 000	1 426 575	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Vesilaitos	7 595 320	8 195 320	8 200 000	8 200 000	8 300 000
YHTEENSÄ	40 200 311	40 826 886	40 780 000	39 880 000	39 980 000
Toimintakulut					
Hallintopalvelut	-5 051 262	-3 576 653	-3 554 315	-3 552 803	-3 540 421
Työllisyyspalvelut	-6 635 130	-6 964 865	-6 921 367	-6 918 423	-6 894 311
Kunnallistekniset palvelut	-6 594 287	-6 146 242	-6 107 857	-6 105 259	-6 083 981
Maankäyttöpalvelut	-2 588 595	-2 522 217	-2 506 465	-2 505 399	-2 496 667
Toimitilapalvelut	-18 826 451	-19 430 604	-19 309 253	-19 301 040	-19 233 771
Rakennusvalvonta	-639 326	-655 099	-651 008	-650 731	-648 463
Ympäristöpalvelut	-385 905	-397 196	-394 715	-394 547	-393 172
Ympäristöterveydenhuolto	-2 448 285	-2 514 724	-2 499 018	-2 497 955	-2 489 250
Vesilaitos	-4 533 862	-4 598 327	-4 569 609	-4 567 665	-4 551 746
YHTEENSÄ	-47 703 103	-46 805 926	-46 513 607	-46 493 822	-46 331 781
TOIMINTAKATE	-7 502 792	-5 979 040	-5 733 607	-6 613 822	-6 351 781

31.5.2023

Liite 3

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024 - 2027 taloussuunnitelman valmisteluajataulu

Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
T 1	P 1	S 1	K 1	P 1
K 2	L 2	M 2	T 2	L 2
T 3	S 3	T 3	P 3	S 3
P 4	M 4	K 4	L 4	M 4
L 5	T 5	T 5	S 5	T 5
S 6	K 6	P 6	kj TA-kirja valmis, EOD ja esitys KH:lle	
M 7	T 7	L 7	M 6 vuoden 2024 veroprosenteiksi	K 6
T 8	P 8	S 8	T 7	T 7
K 9	L 9	M 9	K 8	P 8
T 10	S 10	T 10	T 9	L 9
P 11	M 11	K 11	P 10 TA-tiedotustilaisuus klo 10	S 10
L 12	T 12	T 12	L 11	M 11
S 13	K 13	P 13	S 12	T 12
M 14	T 14	L 14	M 13 KV-veroprosentit 2024	K 13
T 15	P 15 sis.erät: keskitetyt kustannukset	S 15	T 14	T 14
K 16	L 16	M 16 Vko 42 lautakuntien TA-kokoukset	K 15	P 15
T 17	S 17	T 17 Huom! Maksut ja taksat	T 16	L 16
P 18	M 18 Henkilöstösuunnitelmat valmiina	K 18	P 17	S 17
L 19	T 19	T 19	L 18	M 18 KV TA2024 ja TS2024-2027
S 20	K 20	P 20	S 19	T 19
M 21	T 21	L 21	M 20	K 20
T 22	P 22	S 22	T 21	T 21
K 23	L 23	M 23 KJ:n TA-esitys talouspalveluille	K 22	P 22
T 24	S 24	T 24	T 23	L 23
P 25	M 25	K 25	P 24	S 24
L 26	T 26 Konserniyhteisöt, TA-esitykset, osa1	T 26	L 25	M 25
S 27	K 27 Konserniyhteisöt, TA-esitykset, osa2	P 27	S 26	T 26
M 28	T 28	L 28	TA/KH-käsittely: tavoitteet, M 27 investoinnit ja leasing-hankinnat TA/TH-käsittely: toimialojen	
T 29	P 29 sis.erät: ruoka- ja siivouspalvelut	S 29	T 28 käyttötalous	T 28
K 30	L 30	M 30	K 29	P 29
T 31 sis. erät: IT, vuokrat, auto- ja kuljetuspalv.		T 31	T 30	L 30
				S 31